

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1222/2020
21.10.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Зоран Георгијев, адвокат из ..., против тужене Основне школе „Бранко Радичевић“ из Бујановца, чији је пуномоћник Миле Крстић, адвокат из ..., ради накнаде трошкова за превоз, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1460/2018 од 03.10.2019. године, у седници одржаној дана 21.10.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 1460/2018 од 03.10.2019. године и предмет враћа другостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бујановцу П1 51/18 од 28.03.2018. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име мање плаћених трошкова превоза за долазак са рада у градском превозу, за период од септембра 2013. године закључно са септембром 2016. године, исплати појединачно наведене месечне износе у изреци са законском затезном каматом почев од сваког петог дана у месецу за претходни месец, па до исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 71.940,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 1460/2018 од 03.10.2019. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Бујановцу П1 51/18 од 28.03.2018. године, тако што је одбијен тужбени захтев. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 40.500,00 динара.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужиоца дозвољена и основана.

Тужилац у поднетој тужби и током поступка наводи да се његово место пребивалишта налази у Врању, на удаљености од око 1 км до Главне аутобуске станице Врање и стајалишта за превоз до Бујановца, где се налази његово место рада. Од места становања до Главне аутобуске станице Врање, тужилац користи градски превоз. Стога тражи накнаду трошкова градског превоза у граду Врању за долазак и одлазак са рада у висини месечне претплатне карте, јер му тужена те трошкове није исплаћивала у периоду од септембра 2013. године закључно са септембром 2016. године. Висина трошкова превоза за долазак и одлазак са рада у спорном периоду је опредељена из налаза вештака економско – финансијске струке.

Првостепени суд је усвојио тужбени захтев применом члана 118. став 1. тачка 1. Закона о раду, уз оцену да тужилац има право на накнаду трошкова за градски превоз у висини месечне превозне карте, имајући у виду неспорну чињеницу да је тужена тужиоцу исплатила део трошкова превоза за долазак и одлазак са рада у наведеном периоду на релацији Врање – Бујановац – Врање, а да тужиоцу трошкови градског превоза у граду Врању, који тужилац користи, нису исплаћени и да му није обезбеђен сопствени превоз на тој релацији.

Другостепени суд је применом члана 118. став 1. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник Републике Србије“, број 75/14) и члана 26. став 1. Посебног колективног уговора за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика („Службени гласник РС“ бр. 21/2015), првостепену пресуду преиначио и одбио тужбени захтев. Према становишту другостепеног суда, тужиоцу не припадају тражени трошкови градског превоза за долазак и долазак са рада, јер стварне и реалне трошкове тужилац нема, будући да није доказао да живи на таквој удаљености од места становања у граду Врању до аутобуске станице за међуградски саобраћај, којим путује до места рада, на релацији Врање – Бујановац.

По оцени Врховног касационог суда, основано се ревизијом тужиоца указује на погрешну примену материјалног права, због чега је чињенично стање непотпуно утврђено.

Чланом 118. став 1. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник Републике Србије“, број 24/05 ... 54/09), било је прописано да запослени има право на накнаду трошкова за долазак на рад и одлазак са рада у складу са општим актом и уговором о раду, у висини цене превозне карте у јавном саобраћају. Новелираном одредбом члана 118. став 1. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник Републике Србије“, број 75/14), прописано је да запослени има право на накнаду трошкова за долазак на рад и одлазак са рада у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, уколико послодавац није обезбедио сопствени превоз.

Чланом 26. став 1. Посебног колективног уговора за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика („Службени гласник РС“ бр. 21/2015), који је у примени од 05.03.2015. године, прописано је да запослени има право на накнаду за долазак и одлазак са рада, у висини цене превозне карте у јавном саобраћају (градски, приградски, међуградски), која мора бити исплаћена до петог у месецу за претходни месец, уколико послодавац није обезбедио сопствени превоз.

Према наведеним одредбама, право на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада не зависи од чињенице да ли запослени користи јавни или сопствени превоз или на посао долази пешице, нити је исплата тих трошкова условљена растојањем од места пребивалишта запосленог до места рада. Једини изузетак је да раздаљина од места становања до места рада према разумној оцени не оправдава удовољењу захтева за накнаду трошкова за превоз, при чему се разумна и оправдана раздаљина цени у сваком конкретном случају.

Из наведених разлога другостепена пресуда је морала бити укинута, јер је битна чињеница за одлуку о тужбеном захтеву, била управо удаљеност тужиочевог места становања и главне аутобуске станице до места рада, што је побиијаном одлуком цењено одступањем од чињеничног стања из првостепене пресуде, због чега је предмет враћен другостепеном суду на поновно суђење. При томе, правило о терету доказивања код утврђења ове битне чињенице примењено је на терет тужиоца, уз уопштenu оцену суда да удаљеност од места рада до места становања не захтева коришћење превоза, иако је саслушан као странка, тужилац тврдио да је раздаљина од места где станује до првог стајалишта за градски превоз 300 – 400 метара, а до главне аутобуске станице 1 км, те да користи градски превоз, што је прихваћено од стране првостепеног суда, док је тужена истицала да тужилац нема стварну потребу да користи градски превоз од куће у којој живи у Врању до аутобуске станице, са које одлази на рад у Бујановац. Имајући у виду исказе странака, суд је пропустио да цени да ли наведена раздаљина од места становања до аутобуске станице и време које је тужиоцу потребно да раздаљину пређе, оправдава удовољењу захтева за накнаду трошкова за превоз. Утврђење чињеница о удаљености места становања и места рада, у конкретном случају као и оцена да ли та раздаљина оправдава досуђење накнаде трошкова за превоз, неопходни су за одлуку о тужбеном захтеву.

У поновном поступку другостепени суд ће имајући у виду примедбе из овог решења у складу са нормативном регулативом трошкова превоза за долазак и одлазак са рада, њиховом правилном применом одлучити о тужбеном захтеву.

На основу члана 416 став 2. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић